

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Hétfőtől levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1 szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Szobrot a királynénak!

Erzsébet királyné tragikus halála mélyen megrendítette, fájdalmasan lesújtotta széles e haza minden igazán érző lakóját! Talán soha gyász-
eset nem volt oly mély hatással a magyar nem-
zetre, mint ez: Védőasszonyának végzetes ki-
múlta.

Az egész országot, a törvényhozás, a várme-
gyék, városok, testületek és magánosok halomra
hordják a kegyelet dézsmáját, s a fájdalmas
emlékezet oltárára hozzák összegyűjtött fillérei-
ből az áldozatot.

Magyarország koronás királynéja, kinek része
volt az alkotmánytervezés nehéz és nagy mun-
kájában, az asszony, ki hűség odaadással meg-
osztotta a felség gondterhes életét, megérdemli
hogy évszázadokig maradandó márványból farag-
gott kegyeletos emlékjelet állítson neki a magyar
nemzet, — hálás szeretete zálogául

A gyűjtés a királyné szobrára országsszerte
megindult, s eddig több mint kétszáz ezer forin-
tot hozott össze az őszinte kegyelet.

Vármegyénk törvényhatósága kétezer koro-
nával járult hozzá a szobor-alaphoz, s elhatározta,
hogy a gyűjtést megyeszerte elrendeli.

Felhívjuk tehát lapunk előfizetőit és olvasóit,
hogy kiki tehetségéhez mérten adományozza a
szeretet filléreit a királyné felállítandó emlék-
szobrára.

Lapunk szerkesztősége is elfogad bármily
csekély adományt is s azt e lap hasábjain nyug-
tazza s a szobor-bizottsághoz juttatja.

Szerkesztőségünk a szoboralaphoz 5 forint-
tal járul.

Erzsébet királyné szobrára az országosan
megindult nagymérvű adakozásokhoz az iskolák növendékei is hozzá ohajtanak járulni filléreikkel, hogy ez ál-
tal is minél nagyobbra kiterjedjen azon adakozók száma,
kik a felállítandó nagy emlék létrehozásához áldoztak. Így
közszégi elemi és polgári iskoláink tanítói és növendékei
körében is megindult a mozgalom s a gyűjtés már folyik.

TÁRCSA.

Erzsébet felséges királyasszonyunk halálára.

Tudta, mily nagyon szeretjük,
Mint rajongunk Érted
Mégis elment idegenbe,
Hol a végzet érte . . . !

Úzte tőlünk fájó bánat
Mérhetlen keserve,
Melytől királyi étele
Könnyel lön keverve.

Maiertingi éjjel óta
Gyász lett a ruhája, —
Mocolyra nem nyílt ajka,
Bus maradt orezája.

Fia keserves halálán
Megtörött a lelke . . .
Szíve enyhét, — nyugodalmát
Azóta nem lelte!

Ima, sóhaj, könyhullatás
Lett foglalkozása,
De bánata tengerének
Nem lön apadása!

Mind hiába vigasztalta
Jó királyi férje . . .
Két leánya . . . unokája
Dédelgette . . . kérte . . .

A gyász.

A királyné végzetes, elhunytáról szóló első
hir óta városunk lakosságának kedélye nyomott,
lehangolt, s a részvét és a fájdalom érzete min-
denfelő megnyilatkozott a szívekben és külső-
képen is.

Szombaton a temetés napján a templomok
tornyaiban megkondultak a harangok, s az egy-
házak megható gyászistentiszteleteket tartottak.
Az üzleteket bezárták a kereskedők, kirakataikat
gyászszal borították, s a munka csaknem egész
nap szünetelt. A köz- és magánépületeken szo-
moruan lengett a gyászlobogó.

A mint délelőtt kilenc óra után megszólal-
tak a harangok éreznelvéi, hosszú sorokban vo-
nultak a gyászba öltözött csoportok, a hivatalnok-
ok: megye, város, pénzügy, törvényszék, járás
bíró, posta, vasút stb. stb. egyletek, tanítót-
zetek növendékei, családok stb. a róm. kath.
templomba. Itt elfoglalták helyeiket, s a tágas
templom minden zugát betöltötte az őszinte gyász
érzetétől bánatos szomorú közönség.

A róm kath templomban.

Itt a megható gyászmisét *Verbjár* Péter esperes-
plebános szolgáltatta nagy segédlettel, s ennek végén
kenetteljes, szívhez szóló imát mondott. Az istentisztele-
ten a polgári leányiskola növendékei gyászfátyollal övez-
ve jelentek meg. A szertartás 10 óra után ért véget, s
ekkor a tisztviselők testülete, a tanítótzetek tanárai
vezetése alatt stb. stb. s a gyászoló néptömeg sokasága
átvonult az

ev. ref. templomba,

hol az istentisztelet kezdődött a ev. ref. énekkar szépen
előadott gyászeneké után *Czínke* István lelkész lépett a
szószékre, s lélekemelő, gyönyörű imát mondott, mely
az összes hallgatóságot megindította s sokakat könnyekre
fakasztott. A szép ima után az orgona mélabus akkordjai
hangzottak fel, s a dalkör énekelt egy alkalmi darabot.

Az evang. templomban

Delután 5 órakor az evang. templom már teljesen
megtelt. *Barna* Imre kapitány példás rendezése által

Tőlük is csak elszakadni,
Csak távozni vagyott,
Hogy ne lássák bús orezáján
A szomorúságot!

Azért járt a tengereken
Zivatarban — vészben,
Felhőkbe nyúló bérczeken,
Hogy búja enyészzen!

Azért kérte a jó Istent
Naponként sóhajta:
Gyógyítsa meg fájó lelkét, —
Könnyrőljőn rajta.

S a jó Isten megkönyörült . . .
Megrendítőképen . . . !
Lelke immár ott örvendez
A ragyogó égben . . . !

S mi, a kik Öt úgy szerettük,
Aldást mondunk rája:
Tekintsen reánk a menyből,
S legyen Ő az égi Szűzzel,
Hazánk Patrónája!

Liszky János.

A Balatonról.

Kissé realisabb gondolkozásu nemzet, az anyagi elő-
nyöket jobban kiaknázni kész nép, gazdaságának öntuda-
tos fejlesztésére törekvő állam és társadalom — ezek
hiányoznak ahoz, hogy világhíre érdemes természeti

mindenki — testületek úgy, mint magánosok — egy-
aránt meglelte az őt megillető helyet. Az isteni tisztelet
Hajber József által vezetett orgonával kísért gyászenek-
kel kezdődött, mely ének szövege külön ez alkalomból
gyászkeretes papírlapokra volt nyomtatva s szétrakva a
közönség ülőhelyein. Majd *Glauf Pál* lelkész lépett az
oltár elé, s kerekded beszédjével röviden esetelte a nagy
gyászt, mely után gyönyörű és megható verses imát
mondott. Imá után szintén egy gyászenek volt, melynek
hangjai mellett a közönség egyetsozlott.

Az izr. templomban.

A közbeesett újévi ünnepek miatt az izraelita temp-
lomban a gyászistentiszteletet csak hétfőn d. e. 9 órakor
tarthatták. A kis templomot zsufolásig megtöltötte a dí-
szes férfi és hölgyközönség. Ott voltak küldöttségileg:
a vármegye tisztikara *Szakall* Vincze arvaszéki elnök
vezetése alatt, város a polgármester, a törvényszék *Ku-
binyi* Aladár elnök, a pénzügyigazgatóság *Tornyos*
György vezetése mellett, járásbíró, ügyészség, adóhi-
vatal, posta, vasút, polg. olvasókör, ipartestület, polgári
leányiskola, a katonaságot *Báró Podmaniczky* Béla kép-
viselte stb. stb. A testületeket dr. *Cziner* hitközségi el-
nök fogadta a gyász jelvényeivel gazdagon díszített temp-
lomban. Itt *Singer* Leo főrabbi mondott igen szép és
bibliai hasonlatokban dus beszédet, mint végül egy szívre-
ható kenetteljes imával rekesztett be. Kedves kötelességet
véltünk teljesíteni, mikor elismerésünket fejezzük ki az
izraelita hitközség elnökségének a figyelmes és példás
rendezésére.

Rimaszombat város képviselő-testülete

f. hó 21-ikén tartott közgyűlésén fejezte ki a mérhetlen
esapás felett érzett mély részvétét. A gyűlés elején *Szabó*
György polgármester esetelte a nagy fájdalmat, mely
az egész országot, s vármegyénk, városunk közönségét
— koronás királynéknak tragikus halálával lesújtotta. In-
dítványozta, hogy városunk képviselő-testülete jegyző-
könyvében fejezze ki mély fájdalmát és részvétét a ko-
ronás királyné elhunytá felett; 2. hogy a gyász külső
jelül a gyászlobogó 30 napig kitűzve maradjon, 3. hogy
a királyné emlékére emelendő szoborhoz a város 200
koronával járuljon. — Az indítványhoz szép szavakkal
szóltak: *Perecz* Samu, *Baksay* István és *Zachar* Gusztáv,
mire a közgyűlés egyhangulag hozzájárult a polgármester
indítványához, s elfogadta a *Perecz* Samu által pótlólag
tett indítványt, mely szerint: A város díszterme számára
megfesteti a királyné képét, s az eddigi főtérlet a mai
naptól kezdve *Erzsébet-térnek* nevezi el. Erre nézve a
közgyűlés utasítja a tanácsot az intézkedések sürgős fo-
gatosítására hiát.

kínésünk, a Balaton ne csak egy paradicsomi szépségű
vidék előnyeit emelje, hanem az üdülésre szorult embe-
riség elyezuma, és ezen a réven az ország jól jövedel-
mező aranybányája legyen. Ha Helvézia, vagy csak a
szomszéd osztrák birodalom mondhatná is magáénak a
mi magyar tengernek büszkén nevezett Balatonunkat,
bizonyára száz száma épültek volna föl partjain a fürdő-
zőket esábitató, tündérligetekben emelt nyári telepek; s
ma úgy körülvették ezt a szép nagy tavat a nyaraló és
kiránduló közönség kényelmére berendezett pompás vil-
lák és parkok, mint ezt egy-egy alpesi vadságon és re-
gényességen kívül semmi különöst és semmi élvezetet
nem nyújtó, hideg vizű svajzei, tyrolai vagy zalezburgi
tavaeskák körül láthatjuk; egyrészt az enyhét, üdülést
kereső, pihenni vágyó emberiség százezrei keresnek azt
föl nyaranta, másrészt pedig milliók maradnának benn
az országban abból a tömérdek sok pénzből, a mit a
magyarországi nyaraló közönség évente ily ezélsől a kül-
földre visz, a külföldön költ el. Sőt a külföldről is esőp-
penhetne e réven valami.

De hát úgy vagyunk mi a Balatonnal, mint csaknem
minden világhírű, vagy legalább világhíre érdemesült
nevezetességünkkel: megvárjuk, míg a külföld feledi föl
nekünk. Az adlersbergi vakandlyukat moonstruozus, párat-
lan, leírhatatlan szépségű barlangként bámuljuk; de az
annál nyolczszorta nagyobb és százezszorta szebb aggteleki
Baradlét megtekintésre sem érdemesítjük. Gmunden, Gas-
ten és az alpesek többi apró, rideg tavait ezenként ke-
ressük föl nyaranta; de a bájos, ezertéleken különös,
kellemes és magyar Balatont a közel vidékiek kivételével
még ma is alig ismeri valaki.

Gömörmegye legnagyobb czipőraktára. Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy az őszi idényre az összes újon-
czipők, valódi angol kesztyűk, nyakkendők, illatszerek, francia batiszt, vászon és selyem-zsebkendők, esőernyő, vadász-
és sport-czikkok, fehérneműk, gallér- és kézelők, valamint valódi és sistem prof. Dr. Jäger-féle női-, férfi- és gyermek alsó-
ruhák és harisnyákból. — A n. é. közönség szives pártfogását kérve kiváló tisztelettel **MANDEL I. LIPÓT**, női-, férfi- és gyermek-czipők és uri divat-áruháza.

A Marburgi czipő-gyárak egyedüli főraktára.

A rimaszombati polgári olvasókör f. hó 19-én tartott választmányi ülést *Rábely* Miklós elnöklelte alatt. A választmányi tagjai csaknem teljes számban s feketébe öltözve jelentek meg. Az elnök szép beszédben emlékezett meg a mérhetlen esapásról, mely a magyar nemzetet, s a koronás királyt ő felsége a királyné tragikus halálával érte. A választmány az elnök indítványait *Badányi* Gyula pótdívtárványával együtt a Dr. Kármán Aladár felszólalása után egyhangulag elfogadta s elhatározta, hogy a polgári olvasókör a királyné halála felett érzett fájdalomnak jegyzőkönyvében kifejezést ad, a gyászlobogót 30 napon át kitéve hagyja, a szoboralapra a tagok között gyűjtést indít, s Erzsébet magyar királyné képét díszterme számára megszerzi. A gyűjtés nyomban megindult s mintegy 20 forint gyűlt össze. Az ülésnek több tárgya nem volt.

Részvétirat. A helybeli községi elemi és polgári iskolák tantestületei külön feliratokban kérték meg a magyar kultuszminisztert, hogy ő felsége Erzsébet királyné elhunytá fölött érzett hazafias bánatukat, legteljesebb fájdalomukat a magas trón előtt tolmácsolja.

A helybeli községi elemi iskolák növendékei részére a tantestület tegnap (szerdán) délelőtt 9 órakor a leányiskolában ő felsége Erzsébet királyné emlékére gyászünnepélyt rendezett, melyen *Czikora István* tartott szép gyászbeszédet.

A helybeli izr. temetkezési egylet folyó hó 20-án tartott választmányi ülése jegyzőkönyvében kifejezést ad a koronás királyné elhunytá feletti részvétének, elhatározta, hogy a szoborra 100 koronát ad, továbbá 100 korona alapítványt tesz, melynek kamatait évente, a királyné elhalálása évfordulóján a szegények között kiosztja, végül az évforduló napján évente gyászistentisztelet tartását határozták el.

Rozsnyón, a róm. kath. egyházban mult esütörtökön a gyászmező a koronás királyné lelki ülvéért. *Ivánkovits* János megyés püspök pontifikált, s a hatóságok és intézetek testületileg részt vettek azon. — A rozsnyói jótékony *ősegylet* rendkívüli választmányi ülést tartott *Fábry* Károlyné elnöklelte alatt, s elhatározta, hogy az elhunyt királyné emléket jegyzőkönyvileg megörökíti, s a szoboralapra gyűjtést indít.

Nagy-Röcze szeptember 17.

Napok óta zúgnak városunk harangjai, fájón hirdelve az országos gyászt, Felsőcséreg Királyasszonyunk megrendítő kimulása fölött. A mérhetlen veszteség kisvárosunk lakóit is gyászba borítja; a bánat zászloít lengeti majd minden házon a szello; a vidám hangulat egyszerre komor esőndességgé változott utcainkon, téreinkon, nincs egyetlen lélek, gyermek, ifju, öreg, kit meg ne rendített, le ne sujtott volna koronánk gyöngyének szomorú halála.

E hó 17-én reggeli 8 órakor megkondultak a nagy halott utolsó útjára kísérő harangok. Városunk előjárói, az összes megyei s állami hivatalok, nemkülönben a felsőkereskedelmi és polgári iskola, valamint az összes elemi iskolák növendékei tanáraik vezetése alatt, teletekzet nélkül gyász istentiszteletre vonultak előbb az ág. ev. majd a róm. kath. templomba, a vallásos szertartások után 10 órakor a város dísztermében rendezett iskolai gyász-ünnepélyre. A közönség zűfolásig megtöltte a nagy termet. Az összes tanintézetek növendékei s tanárai gyász-jelvények s fátvázolt zászlok alatt köríték az ünnepelő gyülekezetet.

Az ünnepély a f. keresk. iskola dalárdája — *Csizy* Mikós vezetése alatt — megható gyász énekével vette kezdetét. Majd *Perjessy* László az intézet igazgatója megnyitó ünnepi beszéde indítá zokogásra, serkenté önbizalomra a tanuló ifjúságot, elmondva a nagy tragédiát: hitet, reményt, bizalmat, vigasztalást hinte beszédével a hazafias bánattól sujtott szívekbe. Elsorolá azon nagy égi hivatást, melyet hazánkkal szemben a mi Királyi Védasszonyunk betöltött, szájába adva a költővel:

„Ha nem születtem volna is magyarnak;
„E néphez állanék azonnal én.
„Mert elhagyott; mert a legelhagyottabb
„Minden népek közt a föld kerekén.”

Felfedezésre, kiaknázásra váró kincses bánya Balaton, melynek értéke a jövőre nézre fölér annyival, mint a mennyit érne ma, ha olvasztott arany volna a vize. Egy emberre, vagy egész nemzedékre vár-e ennek a kincses bányának fölfedezése, föltárása? . . . vagy talán egy egész ujkori világhömlás kellene hozzá, hogy a figyelem reá irányuljon? . . .

Zúg, hullámnázik, szilaj sűrénként borzolja habzó hullámai a beláthatatlan víztömeg; s a magyar ember még fülét is befogja, hogy zaját ne hallja, — szemét is behunyja, hogy színét se lássa. . .

Hogy mi a Balaton nekünk, ma még senki sem sejtí. Lassan ébredünk annak a tudatára is, hogy *van*. Sajátságait, különösségeit, előnyét, hasznát — még alig tanulmányozta valaki; miségét, minőségét, természetének okait illetőleg a tudósok ninesenek vele tisztában. A Balaton-egylet, fővárosi írókból és vagyonosabb polgárokból alakult egyesület fáradozik azon, hogy a Balatont a közönséggel megismertesse. De ebbeli fáradozásában — a sok egyében kívül — a közönség érthetetlen közönyösségével kellvén küzdenie, ezéjét nagyon is kis mértékben közelíti meg.

Csak pár tizede annak, hogy a fürdőzésre és nyári tartózkodásra azelőtt egyedül használt Balaton-Füreden néhány hazafiaskodó, de tettök horderejét föl nem ismert magyar család telket vett, nyaralót épített. Azóta minden évben hatványozott számban jelentek ott meg a fürdőzők s a balaton-füredi kis villaesoport hatalmas fürdőteleppé nőtte ki magát. Söt később a vendégek nagy száma el sem fért Füreden, hol a villaépítés részint vállalkozók hiánya, részint pedig telekvásárlási nehézségek miatt hanyatlani kezdett; a szemközti parton fölépült a síotoki telep. Pár év múlva ez sem volt már elég. Szemes, Szántód, Földvár, Boglár, Fonyód, Keresztur, Berény, Keszthely, Szigliget, Tihany, Révfülp, Almádi, Kenese és a többi telepek, mint a gomba, oly gyorsan nőttek ki a bájós tó partjaiból. Kis igényűek, kezdetlegések ezek a telepek mind; némely részök alig áll 10—12 villánál többől. De kezdetnek — ez is valami — a mintegy 250 kilométer területű tó partjait nem lehet oly gyorsan kö-

Elmondá azon nagy veszteséget, melyet a jóságos Fejedelemmel együtt vesztett az árván maradt haza; elvesztve a földi Védasszonyt, ki égi Angyallá változva örkölend az idők végeiglen szeretett magyar népe fölött: „*Ki lerázdán mi benne földi volt, egy éltető eszmévé alakult.*” — Majd a tanuló ifjak szavaltak alkalmi gyász költeményeket, s továbbá *Teleky* László tanár ünnepi beszéde következett, méltatva a Nagy Királyné herceghatlan érdemeit. — Berekeszté a gyász ünnepélyt iskolagondnoksági elnökük: *Mihalik* Dezsőnek az ifjúsághoz intézett buzdító beszéde, további törhetlen haza és trón szeretetre lelkesítve az ifjakat, — végül az összes gyászos ünnepelő közönség a dalárdával együtt éneklé el: „Isten áldd meg a magyart” búslallamu hymmunsunkat.

Oh légy velünk magyarok Istene! Védld a te nemzetedet, melynek fájó könnyei patakként omlanak! r. l.

Likér szeptember 17.

Azon kimondhatlan veszteség, megrendítő esapás alkalmából, mely dícsőségesen uralkodó Királyunkat, hazánkat és nemzetünket s mindnyájunkat Felsőcséreg Királyné, ily váratlan, gyors elhalálózása által annyira le-sujtott, Likér községének ág. hitv. evang. egyháza is kifejezést adott gyászos fájdalomnak.

Ma — 17-én — reggeli kilencez órakor gyász istentiszteletre hívtá az egyház fájdalmasan kongó harangja a bánattal gyászoló lakosokat — Alig pár pereczel kilencez óra után a kis falusi templomocska feketébe öltözött gyászos hívőkkel telt meg. — Levonult a Likér telepi iskola ifjúsága tanítóik vezetése alatt, a gyári tisztikar, igazgató, községi előjáróság, s a telep intelligens hölgyközönsége, s a falu jámbor lakosai vallás és nem különbség nélkül. — Megtelt a kis templom, felhangzott az ének, mely bánatról beszélt az Ég Istenének. — Az egyházi gyász ének elhangzása után *Liszky* János a rimabrézói-likéri ág. ev. hitv. egyház felkelt gondolkozásu lelkésze, a gyertyákkal világított sötét gyászszal bevont oltár elé lépve, a Szentírásból olvasott szent ígét, mely emlékezésnek alapul szolgált, miután a gyászoló közönség az egyház ékes szavú lelkészenek *Liszky* János urnak ez alkalomra írt következő gyász-énekét énekelte el:

Isten a menyhen! vigasztalj meg minket!
Enyhítsd fájdalmunk! szüntesd könnyeinket!
Mérhetlen a gyász: mely borult lelkünkre;
Meghalt királynénk, kit küldél üdvünkre,
Elvérzett szíve — A mely védett minket,
S híven szerette: hazánk s nemzetünket!

Lesz-e még egykor Szív, mely ugy szeressen?!
Királyi székéből, mely ránk ügyet vessen?!
Lesz-e királynénk, akit ugy imádjunk?!
A ki megsejtanja elhagyatottságunk?!
Ki nemzetünkért szavat fölemelje?!
Boldogságunkban üdvösséget lelje?!

Honályban járunk gyászunk e napjain!
Áldott királyunk szívét sebzé a kín!
Oh könnyörülj meg jó atyánk felettel!
Halld meg fohásunk napoként érette:
Erősítsd lelkét fájó bánatában . . .
Lelje vigaszt a hit balsamában!

A boldogultnak örök üdvösséget
Adj a Jézusért, esdve kérünk Téged . . .
Angyaládnak fényes puha szárnya
Legyen trónonál pihentető árnya . . .
A hol nevednek zengjen díszetlet, —
Áldja — segítse a magyar nemzetet.

Lélekemelő, szívreható volt a gyászoló gyülekezet, fájó ajtatos éneklése, miután a lelkész az igaz mély fájdalomtól meghattottan intézett gyász beszédet a gyászoló közönséghez. Költői részekben gazdag beszédben esetele a borzasztó esapást, majd vigaszt kért Királyunk, az uralkodó család s Nemzetünk fájdalomra, s a Boldogultnak pedig örök békét, örök dícsőséget s beszédét a következő imával végezte be:

Oltáraidnál leborulunk, teremő Atyánk Istenünk!
Örezáinkkal hozzád fordulunk, — feléd száll búsl tekintetünk,
Oh hallgass meg fohászkodásunk — boesásd magadhoz jégatásunk,
És esillapítsd fájó keservünk, fájdalmaunkban midőn kesergünk!
Országunk most egy siralomház! búslában nyög nemzetünk!
Palota, kunyhó, tempom egy gyász, melyben egygyé forr érzatünk;
Királyné Asszonyunk Erzsébet, kiért hogy adtad, áldunk Téged,
Meghalt, fájdalmaunk végtelen, hogy elhívd oly hírtelen!
Ó volt a mi vigasztalásunk, midőn balsors borult reánk,
Reménykedésünk, biztatásunk, midőn rabba tévők hazánk! . . .

rülépiteni, mint egy alpesi halastavat. És a közöny, az érdeklődés hiánya, mely még alig-alig kezd oszladozni! — No de a kezdet megvan. Már pedig mindenben a kezdet a legnehezebb! . . .

A balatoni fürdők között Füred viszi a vezérszerpet. Több utazóból álló, városias stýlben épült nagy telep ez, melyben 3000 vendég kényelmesen elfér. Komfort tekintetében akár Karlsbáddal vetekszik; persze a maga nemében ahoz mégsem hasonlítható. Hogy savanyu vize is van, fontos előnye Fürednek. De a fő mégis a Balaton. Pompásan berendezett uszodájában több ezer ember fürdölhetik egyszerre. Síófokkal naponta négyszer közlekedő gőzhajóival köti össze.

Síófok nem annyira a kényelem, mint inkább a „minél több vendég” számára van építve. Némely nyáron oly zűfolott, hogy a vendégek egymástól mozogni sem képesek. A fürdőspekuláció, a vendégek igényeinek figyelembe vétele nélkül, itt érvényesül a legjobban.

Balaton-Földvár az arisztokraták telepe. 42 villa van kényelmesen berendezve a *válogatott* vendégek számára. Nem is bárónál, hanem grófnál kezdődik itt az ember; holmi parvenű vagy toladókó nyárspolgár itt nemesak szállást, de enni sem kap. A Széchenyiek tulajdona, de jól megválasztott intelligenciájú emberek is kapnak, és pedig elég olesón villahelyet. Gyönyörű szép tágas parkja, mely az egész Balatonparton a leg-régibb, különösen vonzóvá teszi.

A somogyi parton egyetlen hegynek Balaton fölé nyuló, kies fokára épült Fonyód fürdőtelep. Lelátni innen Keszthelyig és Tihanyig. Ha eső van kilátásban (mert itt a tisztá, átlátszó levegő jósolja az esőt), a veszprémi hegyeket is meg lehet látni. A telepet és az annak elterülő kerek kis hegyet minden oldalról szép park veszi körül. Kár, hogy a telep a Balaton partjától s így a fürdőhelytől is távol esik s a fürdést végzett publikumnak jó félóráig kell a hegyet másznia, míg a telepre fölér. De lenn a parton is van kényelmes szálloda, jól berendezett vendéglő és a jövő évben egy új nagy szálloda építését kezdik meg, közvetlen a parton, a vasuti állomás mellett.

Ó mellénk állt mint égi nemő, s Te megadád azt óh Teremő!
A miért Ő imádkozott: az Alkotmányt s a Népjogot!

Nemes nagy szíve lángolása világolt a magyar hazán,
S lön nemzetünknek üngöngása élte fölpezsdült tavaszán!
Fölengedt a fagy dermedése, kizöldült a remény vetése . . .
Ó üzé el a felleget, a mely zúgott fejünk felett!

Ó kötőz be sebeinket, melyektől majd elvérzének . . .
Ó altatá emlékeinket, melyektől szörnyen tépeténk . . .
Világos! Arad! mint búsl álom Tüének fel a szemhatáron
Midőn Királyné Asszonyunk szívét zárá szent Honunk!

S az a szív — óh jaj! — nem dobog már
Kihült, megdermedt . . . — fájdalom! —
Melengessük fel — elnyugodt bár! —
Engedd azt égi hatalom!
Éleszd fel drága jó Királynénk!
Valóságban és nem mint árnyék
Éljen közöttünk szüntelen
S szeressen minket végtelen! Amen.

Az ima elhangzása után a „Miatyánk”-kal fejezte be beszédét a lelkész úr. Mire felhangzott a gyári iskola gyermekeinek következő éneke, vezetve Szomor Károly gyári tanítótól, ki a jelen éneket a mai gyász alkalomra alakította át.

Miert oly borús oly néma e sereg
Arcaikról a pír elköltözött.
Lezárt szemünkből hó könnyű pereg
Egytől-egyik mély gyászba öltözött!
Szívöl gyászol most minden hú magyar,
Mert jó Királynénk vesztettük mi el,
Azért üdvöszlök a bú könnyeit,
Azért öltének gyász ruhazatot
Jó Királynénk Isten veled!
Csendes legyen nyugvó helyed!!!

Az őszinte mély fájdalom nyilatkozott meg minden arczon, a kesergő bánat könnyei esillantak meg a szemekben, s a bánatos gyászoló gyülekezet néma esendben oszlott szét. Sz.

Nyustyán a temetés napján a lakosság — mely fájdalomnak külsőleg is kifejezést adott. Délelőtt 11 órakor megjelent a róm. kath. templomban, a gyászmezőn, melyen az iskolák, fűszolgabírói hivatal, községi előjáróság, m. kir. államvasut, erdőgondnokság, s a lakosság nagyrésze megjelent. — Délután fél 4 órakor pedig az ág. hitv. evang. templomba gyűltek össze, itt *Kolbenhegy* Jozsef lelkész szép ima után megemlékezett a mély gyászról, és áldást kért remek beszéde végén a királyra és annak felséges családjára.

Jegyzői közgyűlés.

A Gömör-Kishont t. e. vármegyei községi körjegyzői egyesület — évi rendes közgyűlését, — folyó hó 12-én Tornallyán tartotta meg, a tagok élénk részvéte mellett.

A közgyűlésben ott láttuk a tornallyai járás köztisztelőt és szeretetben álló szolgabírát: *Ósváth* Dániel tb. fűszolgabírót, és *Kubinyi* Gyula szolgabírót. Tornallya város képviselőletében *Borzy* János városi bíró jelent meg.

A közgyűlést az egyesület aranyérem-keresztes veterán elnöke, *Fridrik* Vilmos leendőletes szavakkal nyitotta meg.

A jegyzői teendőket *Záhonyi* János egyleti főjegyző feljesítette.

Tárgysorozat előtt a jelenlevők, az elnöki beszéd bekezdésekor, mely megilletődéssel felállottak és néma esendben hallgatták meg a nemzetet ért mérhetetlen gyászeset bejelentését.

A nemzet jóságos őrangyala, Erzsébet királyné megszünt élni! Orozva meggyilkolták. Magyarország patrónája Erzsébet királyné nines többé!

A fájdalmas közhangulatot tolmácsolta *Záhonyi* János főjegyző, midőn indítványozta, hogy az egyesület részvéteinek jegyzőkönyvileg adjon kifejezést, és azt főispán ur ő méltósága útján a legmagasabb helyen is tolmácsolni fogja.

Ezután a nagy figyelem és gonddal szerkesztett elnöki jelentés olvastatott fel, mely számot ad a jegyzői egyesület egy évi élénk tevékenységéről és történetéről.

A közgyűlés tárgyai közül megemlítjük, hogy az egyesület, az országos jegyzői egyesületnél felszaporodott tetemes tagdíj hátralékot kifizette.

Az árvaházalap jelenleg 34,664 ft 50 kr. ezen jegyzői árvaházi alapra a gömörvármegyei jegyzők a leg-

Berényt a part fűsilkján épült szép villasor és a Hunyady grófok nagy parkba épített, szép kastélya teszi érdekessé.

Keszthely már a zalai parton van, ahol a mély víz, a sással és náddal benőtt part a fürdőberendezést költséggel teszi. Keszthelyen ez a kérdés pompásan van megoldva. Sok száz vagon homokkal emelték a mély feneket s kényelmes fürdőházat építettek a part közelébe, melyhez állandó hid vezet. Két nagy szálloda (a „Hullám” és a „Balaton”) a Balatonra néző széles homlokzattal, a parton terülő nagyvárosi parkban, a legnagyobb kényelemmel van berendezve.

A többi zalai telepek, föl egész Füredig, a kezdet stádiumában vannak. A veszprémiék közül Almádi néz a legszebb jövőnek elébe.

A most felsorolt telepeken (hozzászámítva a községgben elszállalt vendégeket is) egyenként 400—800 között váltakozik a fürdővendégek állandó létszáma, ami együttvéve — Füred és Síófok nagy forgalmát ide nem számítva — évenként összesen mintegy 7—8000 vendég forgalmát jelenti.

A fürdőzés valamennyi helyen a tengeri fürdőzés módjára történik. Az öltöző kabinok, mintegy száz lépésnyire a parttól, ezölöpökre vannak építve s hozzájuk keskeny hid vezet. A kabinokat közös, tolyososzerű deszkázatot fuja körül s innen lépeső vezet a vízbe. Férfi és nő közösen fürdik együtt. A mélyebb helyeket jelző-oszlopok mutatják. A somogyi parton különben ezer lépésre be lehet uszás nélkül menni. A tó feneké sima és egyenes, lágy homokkal van mindenütt fűdve, hogy biztonsággal lábolhatja az ember. Iszapja a Balatonnak ninesen s épen ez teszi a fürdőzésre oly kellemessé, hogy vele semmiféle más álló víz a verseny föl nem veheti.

Fűspecialitása a Balatonnak a hullámverés. Minden látható ok nélkül, teljesen tiszta időben is felzúdul a Balaton vize és rémes morgással hánykolódik medrében. Miközben a morgás fokokint hatalmas zúgással, majd mértföldekre hallatszó ordítással emelkedik; ép úgy emelkednek 2—3 méter magasságn, tarajos hullámokká azok a gyöngén ringó vízfodrok, melyek rendes körülmények

utolsó közgyűlés óta 68 frt 22 krt gyűjtöttek. — Fogadják a nemesszívű adakozók, ez uton is az egyesület hála-köszönését! Együttal felkértem a jegyzői kar a gyűjtés további eszközésére, a gyűjtőik — habár őrsek is — az egyesület elnökéhez föltétlenül vissza küldendők.

A vármegyebeli nyugdíj-alap 37.718 frt 61 kr-ra rög. Ezen alap mintaszerűleg kezeltek és már is áldásosan működik, a mennyiben 1897. évben elagott jegyzők, özvegyei és árvái részére 1363 frt 50 kr. fizettetett ki.

Az egyesület számadása és költségvetése a választmány javaslata alapján, vita nélkül elfogadtatott — s az évi tagdíj 3 forintról 2 forintra leszállított, a mi minden esetre az egyesületi vagyon pontos kezelése javára írható.

A községi közigazgatás és a jegyzői kar érdekeit előmozdító indítványok közül elfogadtatott, hogy a közigazgatás államosítása esetén, a magán munkálatokat tovább is teljesíthessék a községi körjegyzők,

hogy a jegyzők elhalálozása esetén — özvegyeik és árváiknak félévi fizetés és lakás kiszolgáltatassék;

hogy az egyesület a vidéki hírlapiról egyesületet támogatni fogja;

hogy a jegyzői árvaház javára, minden jegyzői irodában — gyűjtő perzselyt fog felállítani,

hogy a hadmentességi díj és utadó minimumra szállíttassék;

hogy a községi körjegyzők részére évenként négy heti szabadságidő biztosíttassék;

hogy az örökösödési bizonyítványok kiadása iránt előterjesztett kérelem mellékletül szolgáló telekkönyvi kivonatok — bélyegmenteséget élvezzenek;

hogy a községi körjegyzők, — mint állami alkalmazottak — állami anyakönyvvezetővé 1895. okt. 1-én történt kinevezetéstől számítva 100 fit ötödéves pótlékban részesüljenek.

A személyi változások bejelentése után a budapesti orsz. jegyzői közgyűlésre képviselőül Friderik Vilmos elnök és Záhonyi János főjegyző küldetett ki. — A jövő évi közgyűlés szép fekvésű murányi várban fog megtartatni.

A közgyűlés d. u. 1 órakor véget ért. A jegyzői egyesületet a vendégszerető Tornallya városa a „fehér ló” szállóban közbeállítással tisztelte meg.

A közeled, tekintettel a nagy nemzeti gyászra, — esendőben folyt le, minden zeneszó és nyilvános felkötő nélkül, ez által is fokozódott azon mély gyászérzet, mely a közgyűlés kezdete óta minden tagnak szívét betöltötte.

Hírek és vegyesek.

A tiszáninneni ev. ref. egyházkerület folyó hó 18—20. napjain tartotta közgyűlését *Kun Bertalan* püspök elnöklété alatt Jánosiban. A gyűlésen az egyházi és világi férfiak nagy számmal jelentek meg. Ott volt a többek közt *Miklós Odón* államtitkár is. — A vármegye képviselőiben az alispán helyetteseként *Máriássy Andor* vett részt a fogadtatáson és a gyűlésen. Az egész ünnepély során, közgyűlésen, banketten, a lelkész felavatáson meglátszott a rendkívül nyomott hangulat, a bánat, mely a királyné tragikus halála következtében fogva tartotta az egyház ez ünnepén megjeleneteket. — *Kun Bertalan* püspök Miskolcra szombaton estefelé érkezett Bánrévára, hol *Nagy Pál* esperes fogadta őt, s aztán együtt folytatták az utat. Feledről rövid fogadtatás után elindultak, s Jánosiban báró *Nyíry Sándor* és a faluban az egyháztanács nevében *Ruszkay Gyula* lelkész üdvözölte a főpapot. Még aznap este tanügyi értekezlet volt. Másnap 18-ikán a szokásos szertartások mellett felavattak 15 lelkészt, s az abauji, tornai és alsó zempléni új espereseket áldotta meg a püspök, ki a felavatandó lelkészekhez keneteljes, gyönyörű ima után szép beszédet intézett. Erre a fiatal lelkészek letették az esküt, s a püspöki áldás ényerésével véget ért a felavatás. Végül *Kun Bertalan* az elhunyt koronás királynéért mondott szívhöz szóló, remek imát. Délután az

között a tó tükre játszadoznak. Ha pedig elborul az ég és esőhajtó szelek korbácsolják föl a Balaton vizét, akkor ez a tünemény még nagyobb mértékben jelentkezik. Ilyenkor élvezet aztán fürödni annak, aki a magas hullámoktól meg nem ijed. De nincs is ok megijedni. A keskeny hátú, magas hullámhegyek, légbuborékokkal eltelve, minden veszedelem nélkül zuhannak a fürdőpublikum nyakába és zöldesfehér színű opálként ragyogva rohan tovább a part felé.

De ha viharrá nő a Balaton haborgása, akkor aztán rettenetes. Órdító zugásától a parti falvakban lakók egymás szavát sem hallják. Hullámhegyei fölforgatják a merész halászok esónakjait, sőt a gőzhajók kerekeit is összetörik. Ilyenkor veszedelmes még a paron is lenni, mert a dühöngő hullámok 8—10 méterrel is tulnyaldosák a partot; de még veszedelmesebb a hullámok játékszerűen dobott törekeny alkotmányon. Egy-egy ilyen vihar napokig eltart és ez idő alatt szőnetel a Balatonon minden közlekedés; a gőzhajók is biztos révbe vonulnak. Hanem utána oly sima lesz a víz tükre, mintha nem is folyékony, hanem szilárd test volna; napokig egyetlen vízfodor nem zavarja föl azt a mozdulatlan vizesíkot. És ilyenkor a balatoni balzsamos levegő oly üdítőleg hat emberre, növényre, hogy fölé az alpesek legozonduosabb levegőjével is.

Hogy mi a Balaton, csak az alkothat róla fogalmat, aki partjain lakott, lágy hullámai között sokat időzött. Az idegen utas, a déli vasnt robozó vonatairól csak egy nagy lapos víztömeget lát benne, ha esőndes; egy hullámsörényét fölborzolt, rémesen hánykódó, tengert mimelő óriást, ha haborgó. Az első kép oly ábránd nélkül, oly érdektelen, hogy a szem csak a zalai sötéten árnyalt hegyeken talál megnyugvásra méltó helyet; a második oly rémes, oly borzasztó, hogy a szem irtózza fordul a vonat másik oldalán nyíló ablak felé, mely a somogyi egyhangú tájakat tárja elé. — Olyan a Balaton mint egy komoly férfi. Nyugodt, esőndes mikor dolgai rendben folynak, nem habortítja lelkét semmi indulat; de erélylivel, férfias dühvel lázad föl, ha szenvedélyét föl-

iskola termében bankett volt, melyen az országos gyászra való tekintettel sem zene, sem pohárköszöntő nem volt. Hétfőn a kerületi egyházi közgyűlést tartották meg, kedden pedig újból a tanügyi bizottság tartott értekezletet. A közlemények halmaza miatt a gyűlések lefolyásáról lapunk zártakor érkezett terjedelmes tudósítást nem közölhetjük, s csak jövő számunkban hozzuk.

Eljegyzés. *Soós Irént*, *Soós Ferencz* helybeli tekintélyes építész vállalkozó szeretetreméltó leányát f. hó 17-én eljegyezte *S. abó György* miskolci bányabérlő. Állandó boldogság kísérje a jegyes párt!

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Kardos Miklóst* a tiszolezi áll. népiskolához tanítóvá nevezte ki.

A tiz szobor. A főváros terein létesítendő tiz szobor közül már többnek a helyét is kijelölték, s az elkészítéssel a szobrászokat megbízták. A *Boesky István* szobrának elkészítésével a miniszter *Holló Barnabást*, megénk kiváló szülöttét bízta meg.

Csendőrségi szemle. *Siegler Károly* esendőr-nagy Pozsonybol f. hó 16-án városunkba érkezett, s 17-én részt vett a róm. kath. templomban az elhunyt királyné emlékére tartott gyász istentiszteleten. Aznap megszemlélte a legénységet s 18-án elutazott városunkból.

Az országos orvos-szövetség október hó 2-án Budapesten a Royal-szállodában kongresszust tart, melyen a szövetség alapszabályának módosítását fogják tárgyalni. A megyei orvosok, kik a kongresszuson részt venni óhajtanak, s kedvezményes vasúti jegyre igényt tartanak, jelentkezzenek dr. *Löcherer* elnöknel vagy dr. *Kármán* jegyzőnél.

A gömörmezei orvos-gyógyszerész egyesület és Orvosszövetség f. hó 27-én tartja közgyűlését Nagy-Rözcén. Az elszállásoláshoz megkeresésre dr. *Posevits Albert* és *Dedinszky Gyula* intézkednek.

Utóajánlat Mint említettük, *Hámsz László* vármegyénk főispánja a bánrévvei birtoct megvette. Most halljuk, hogy *Breyer* kassai kereskedő utóajánlatot adott be, s így valószínű, hogy a roznyóiak vágya teljesedni fog, a mennyiben a főispán állandó lakóhelye *Berzétén* marad legalább egy ideig.

A rimaszombati önkéntes tűzoltó-egylet folyó hó 18-án tartotta alakuló közgyűlését *Farkas Zoltán* főparanesnok elnöklété alatt. Elnök szép szavakkal üdvözölte a nemes ügy iránt érdeklődő megjelenteket, s mindenekelőtt a tisztviselői kar megalakítására kiküldi a *Michnay Gyula* alparanesnok, *Komáromy István* és *Beregszász Béla* tagokból álló bizottságot. E bizottság javaslatait aztán a közgyűlés egyhangulag elfogadta. E szerint megválasztottak: szakasparanesnokokká *Komáromy István* és *Hamaliár Lajos*, örparanesnokokul *Körödy Jenő* és *Vozáry Sámuel*, rajvezetőkül: *Kapor János*, *Tomay Alajos*, *Kováry Jenő* és *Pásztor Pál*, örvezetőkül *Mindszenty Kálmán*, *Marcus Gyula*, *Zavaczky Ede*, *Steh-linszky Ignác*, *Györffy Gyula*, *Gelle Barna*, *Széplaky Lajos* és *Tóth József*, szivattyumesterekül: *Sariny Ignác* és *Pinczés József*, egyleti orvosát: *Dr. Kármán Aladár*. Az elnök előterjesztésére aztán szertármesterrő *Beregszász Bélát* választotta a közgyűlés. *Komáromy István* az új szakasparanesnok szép szavakkal mondott köszönetet a belé helyezett bizalomért, melynek minden tekintetben megfelelni — főgyekezte leendő *Hamaliár Lajos* szintén megköszöni a kitüntető bizalmat, azonban egészségi okok miatt nem vállalhat tisztséget, az egyletnek azonban készsége tagja marad. Az ekkép betöltetlenül maradt tisztet a pénztárnoki állással együtt a jövő közgyűlésen fogják betölteni. Ugyanekkor választják meg a választmány tagjait is. Ezután a ruházat minőségét és a rangjelzéseket állapították meg, s az alapszabályok módosítására a közgyűlés egy bizottságot küldött ki melynek tagjai: *Michnay Gyula*, *Komáromy István*, *Komlóssy István*, *Beregszász Béla* és *Mihályi Lajos*. — Az elnök még őszinte köszönetét fejezte ki *Barna Imre* eddigi paranesnoknak, ki a tűzoltó-testület ügyei iránt mindenkor meleg érdeklődést tanúsított. Végül megköszönte a tagok szives érdeklődését és megjelenését, s ezzel a közgyűlés az elnök és az új tisztikar zajos éltetése közben véget ért.

zaklatják, haragját fölkelte. Pedig hát a esőndes kedélynyugalom és a tomboló indulatok között ezerféle hullámot vetnek az érzelmek, amelyek mindenike érdekesebb, figyelemre méltóbb, mint ez a két szélső határ! . . . Nos, aki az élő Balaton esőndje és viharja között megnyilatkozó ezernyi változatokat ismeri, azokban gyönyörködni módja volt: az alkothat magának fogalmat arról, hogy mi a Balaton.

Ha *Petői* a kanyargó Tiszát oly bájos hangokon megénekelt költő a Balaton partján született volna, vagy ha *Csobáné* édes regéket dalolt költője a szem előtt föltárló természeti szépségek, köztük a Balaton tündérvilága iránt lelkesedett volna: akkor több, ihletett költők leírása után sokkal bájosabb és sokoldalú képet alkothatnánk magunknak a Balatonról. Mert a Balatonnak külön költészete van: esakhogy a Balaton költője még nem született meg. Irt róla egy is, más is sok szépet, jót és igazat; a Balaton vidék szépségeit a *Kisfaludiak* és mások sokféleképp megénekelték; — de magát a Balaton az ő teljességében, az ő ezerféle sajátágaival, szépségeivel, hasznaival egy, a hogy megérdemelné: nem énekelte meg senki. Pedig — ha volna aki tenné — kötelet lehetne róla írni.

De ha írásból, képből nem ismerhetjük meg a Balatont, ismerjük meg természetben! Látogassuk a balatoni fürdőket! Nem találunk ugyan ott egyelőre annyi kényelmet, mint némely külföldi, régen látogatott világfürdőben. De az a pár óra, a mit naponként az ember a lágy, ölelő hullámok közt tölt, fejedelmileg kárpótol azért a könnyen elviselhető, falusias kényelmetlenségért, ami — Füred és egynehány más virágzó fürdőtelepeken kívül a többiben esetleg visszariasztó lehetne a közönségre nézve. — Aki aztán egyszer megismerte a Balatont, nem vágyik az az alpesek golyvanövesztő levegőjére vagy az *Adria* kátrányos, petroleumszagú vizébe, hanem bizonyára megszereti és kívánni fogja a Balatont, az ő langyos hullámaiban igyekszik kipihenni fáradalmait és onnan meríteni új erőt, kedvet és megelégedést az unalmas téli évszakra. *Mihályfalvi.*

A püspök köszönete. *Ivankovics János* roznyói püspök, azon lelkes fogadtatást, a melyben itt Rimaszombatan a vármegye, város és egyházközsége részesítette, meleg hangu átiratokban köszönte meg az illetékes képviselőknek. Verhár Péter prépost-plebános részére a következő püspöki átirat érkezett:

Főtisztelendő Prépost-Plebános Ur! Megható volt a fűi szeretet, őszinte ragaszkodás és tisztelet azon nyilvánulásai, a melyekkel rimaszombati látogatásom alkalmával főtisztelendőség, kedves híveim, az iskolások és egyháztanács részéről találkoztam. — Látogatásom, — a fogadtatásnak kedves emléke arra indít, hogy főtisztelendőségnek, az iskolások és egyháztanácsnak, valamint a rendező-bizottságnak s mindazoknak, kiknek híveim között fogadtatásom tényének emelésében részük volt, főpásztori elismerésemet nyilvánítsam és ezuttal is hála köszönetet mondjak. — Szíveskedjek, kérem, ez elismerésem és hála köszönetemet az iskolások és egyháztanácsnak, mint a hitközség törvényes képviselőinek, — és a rendező-bizottságnak alkalmas módon szives tudomására hozni. Többiben ajátos imaiba ajánlott őszinte hajlammal vagyok — Somodiban, 1898. szept. 9. Főtisztelendőségnek Urban szerető atyja: *Ivankovics János*, püspök.

Az átirat képzelhető módon jó hatást tett széles körben.

Helyreigazítás Lapunk mult számában a putnoki vadászat közben történt szerencsétlenségről megemlékezve, azt irtuk, hogy a vadászaton gróf *Serényi Béla* is részt vett, s az ő kutyája döntötte el az elsült fegyvert. Mint lapunkat most értesítik, ez a két állítás nem felel meg a valóságnak, s szívesen közöljük, hogy a kutyá egyik gazdatiszté volt s a gróf nem volt jelen a vadászaton.

Városi közgyűlés Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 21-én tartott közgyűlést a polgármester elnöklété alatt. Kitérőzt tárgy volt a regale épület bérbeadásra nézve megtartott árlejtésről szóló jelentés. Az árlejtés f. hó 12-ikén tartott meg, s hat zárt ajánlat érkezett: *Reinitz* és *Risányi*, *Zavaczky Ede*, *Gömöri Ede*, *Blumenthal Jakab*, *Friedmann Rebeka* és *Leicht Ármin* ajánlata. Az épületekért legtöbbet ígért az első ajánlattevő: 5100 frt évi bért, s a legmagasabb ajánlat szerint is csak 5370 forintot kapna a város, ami elenyésző esekély az eddigi 10000 forintos bérrel szemben. A tanács javaslata alapján tehát azt határozták, hogy újabb árlejtést hirdetnek, s ennek eredménytelensége esetén felhatalmaztatik a tanács, hogy magán uton is kösse meg a bérleti szerződést a legkedvezőbb ajánlattevővel. — Ezután a legtöbb állami adót fizető nevjegyzékének kiigazítására bizottság küldetett ki, melynek tagjai: *Baksay István*, dr. *Löcherer Tamás*, dr. *Kármán Aladár* és *Nagy Ferencz* főjegyző. Végül a választás alá eső városi képviselők felérésének újra választása iránt teendő intézkedéseket rendelte el a közgyűlés. A folyó év végén ugyanis lejár a mandátuma a következő képviselőknek: *Abonyi Pál*, *Baksay István*, id. *Lengyel Pál*, *Lévay István*, dr. *Löcherer Tamás*, id. *Róth Lajos*, *Kriston Szabó János*, *Szabó József* pénztárnok, *Szabó Károly* földbírtokos, *Varga Lajos* és *Zachar Gusztáv* rendes, továbbá *Singer Leo*, *Smegner Károly*, *Szabó József* mézárós és *Széplaky Lajos* póttagoknak, kiknek egyrésze 1892. másik része 1895. decemberében választatott. A közgyűlés a tanács javaslataira *Abonyi Pál*, *Süteő István*, *Dapsy József* és *Benyó Lajos* jegyző tagokból álló bizottságot küldött ki, hogy a választók betűrend és utczák szerint való összeállítását eszközöljék s a választásra szükséges előintézkedéseket tegyék meg.

A csatorna-per vége. A megyei közkórházról a kiskút közelében egy csatorna nyílik a vízfolyásba, melyen át a kórház szennyvizét levezetik. A környék lakóinak felszólalása folytán és a közegészségügyi követelmények szerint a csatornát a Rima folyó medrébe kellene vezetni, a város azonban erre nem volt hajlandó, hanem a kórház terhére akarta azt létesíttetni. Az ügyben megindultak a tárgyalások, s a szakértők véleményét is meghallgatták, végül a vármegye utján a belügyminiszteriumhoz került az ügy, mely akként döntött, hogy a város elutasítandó felelősségével, a kórház nem kötelezhető a csatorna kiépítésére, s a várost utasítja a miniszterium, hogy azt minél előbb eszközölje. És így kilátásunk lehet rá, hogy a kiskút környékét nem fogja ezután a bűzhőd, egészségtelen levegő elárasztani, különösen, ha a város előljárósága arról is intézkedik, hogy a vízjárat befödésék és lehetőleg tisztán tartassék.

A népfölkelők figyelmébe! Az 1893. évi XXXVII. t. cz alapján mindazon katonailag kiképzett népfölkelésre kötelezettek, kik a közös hadseregben, hadtengerészetben, a honvédségben, ezek póttartalékában vagy a esendőségnél szolgáltak, — továbbá oly katonailag kiképzettek, kik népfölkelési (rózsaszínű) ajánlati lappal el vannak látva, f. év október havában jelentkezni tartoznak. Ezen jelentkezések Gömör-Kishont vármegye területén a következő állomásokon és napokon tartatnak meg: Október 2-án *Ratkón*, 3-án *Ragályon*, 4-én *Nagy-Rözcén*, 5-én *Harkáson*, 6. 7-én *Pohorellai vasgyár*, 7-én *Bátkán* (II-ik bizottság) 9. 10. *Nyustján*, 12-én *Kokován*, *II-15-én Rimaszombat*, 16. 17-én *Feleden*, 18. 19-én *Rimászécsen*, 21. 22-én *Tornallyán*, 24. 25-én *Rozsnyón*, 28-án *Dobsinán*, 30-án *Csetneken*, 31-én *Jolsván*. A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 200—500 forintig terjedő pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetettik. Vasuton a jelentkezéshez és visszaváló utazáshoz a népfölkelők, igazolványaik előmutatása mellett, menetdíjkedvezményben részesülnek.

Katonai lóvásár. A Miskolcra állomásozó 7-ik sz. loavató-bizottság f. évi október hó 8-án *Tornallyán* katonai lóvásárt fog tartani és ezen alkalommal sorozó 4. 5. 6. és hét éves katonai czeleokra alkalmas háts lovakat 158 centiméter minimális és 166 centiméter maximális mértékkel, 5. 6. és 7. éves háms lovakat ágyu elé 161 centiméter minimális és 172 centiméter maximális mértékkel, tüzerlegénység alá való háts lovakat 155 centiméter minimális mértékkel; 3 éves esikők a es. és kir. esikő telepek számára csak tavaszszal lesz vásárolva.

Földbirtokosokat érdeklő ügyek. Az állami ménés intézetekben nevelt számfelületi és kisorolt lovak f. évi október hó 3-án és folytatólag fognak Budapesten a *Tattersal* helyiségeiben (Központi pályaudvarral szemben) elárvereztetni. Az elárverezendő lovak jegyzékét

Livántra megküldi a gazdasági egyesület titkári hivatala. A földművelésügyi m. kir. miniszterium, hogy a szőlővesszők és ojtványok forgalomba hozatalát megkönnyítse, országos kimutatás készítését rendelte el, az egyes szőlőbirtokosok tulajdonában levő eladó vesszők és ojtványokról. Az e célból szorgalmazó bejelentési ívek a gazdasági egyesület titkári hivatalánál kaphatók. — Megjegyzem, hogy miután fent jelzett kimutatás csak árjegyzékül feg szolgál, eladó szőlővesszők vagy ojtványok jelenléte egyik része sem jár utólagos kötelzettséggel. Az állami ménesekben nevelt fiatal ménnek, valamint magánosoktól ez évben vásárolt és még ezután vásárolandó méneknek a méntelep osztályokba való beosztása a következő napokon fog megozteni: Budapesten október 12-én; Kiskövesen 15-én; Bábóán 16-án; Mezőhegyesen 19. és 20.; Alsó-Szombathelyen 20-án. A ménesbeli anyakanczák párosításának megállapítása pedig: M.-hegyesen okt. 21-28-ig; Alsó-Szombathelyen 30. és 31-én; Kiskövesen november 8-14-ig; Bábóán 15-20-ig fog megtartatni. Ugy a beosztásoknál, mint az anyakanczák párosításának meghatározásánál a tenyésztés iránt érdeklődők szívesen látatnak. Azon esetre, ha megyénk földbirtokosai közül 10-en együttesen kívánják a lovak osztályozását megtekinteni a gazdasági egyesület titkári hivatala kedvezményes utazási jegyet kérelmezni készséggel vállalkozik. Budapesten október hó 9-16-ig országos gyümölcs kiállítás tartatik, mely alkalmat fog nyújtani arra, hogy egy a fővárosi fogyasztó közönség, mint a meghívott külföldi kereskedők szükségüket közvetlenül a termelőktől szerezzék be. Bejelentési íveket postafordultával küld az „Országos Magyar Kertészeti Egyesület” titkári hivatala (Budapest, IV. Koronaharzeg utca 16. sz. földszint.) **Lakner László**, gazd. e. titkár.

Uj kereseti ág. **Göbölly** András gömörmezei géplakatos t. hó 10-én pénzhamisítás bűntette miatt állott a budapesti törvényszék előtt. Lenk dr. táblai bíró, mint elnök, faggatta a furfangos öreget.

— Maga azzal van vádolva, hogy hamis forintokat készített. Mit tud felhozni védelmére?

— Kérem alásan — szól az öreg — nekem nem volt ezzel rossz szándékom. En csak próbákép csináltam és elvittem a pénzeket a zsidóhoz. Ugy gondolkodtam, ha elveszi, akkor jó a pénz. Ha pedig jó, akkor én ajánlkozni fogok a kormánynak pénzkészítésére, mert ugy hallottam, hogy a ki pénzt tud csinálni, azt szívesen elviszik Bécsbe. (Derűltség.)

— A bizony Illavára.
— Nekem semmi rossz szándékom nem volt a pénzesinálás által

— De hiszen maga tud írni, olvasni. Maga elolvashatta a valódi bankpénzen, hogy aki pénzt hamisít, az büntetett követ el és azért becsukják.

— Hogy én azt olvastam? Hogy tetszik ilyesmit gondolni? Ha a szegény ember pénzt kap, nincsen annak ideje, hogy az írást rajta elolvassa, mert az azonnal kiadja a pénzt. (Nagy derűltség.)

A törvényszék vádlottat pénzhamisítás bűntette miatt két évi tegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Szinészet.

Szept. hó 15-én „Bíró Uram Leánya” Paál Gyula esinos és sok helyen megragadó jelenetekben gazdag darabja került színre, e szini idény alatt másodszer A darab már ismert lévén, csak az előadásról szólunk röviden. A czimszerepet, Boriskát Barts Aranka játszotta, hol játszi kedélyét tárta fel, hol pedig a mélyen érezni tudó szerelmezt mutatta be. Dalai kitűnően sikerültek. Igen jó volt még Tábori, ugy a dobos, mint a vályogvető cigány szerepében. Jól megállották még helyüket Majosházi, Szász, Sándori. Az egész előadás jól betanult és jól alakított szerepekkel összevágó élvezetes volt.

Szept. 16-án pénteken Sándori jutalmául „Hoffman meséi” című vig opera adagott. A darab nehéz szerepeit ismerve, a Berezik Margitba vetett bizalmunk vitt a színházba, mert hittük, hogy ha elvállalta Olympia nehéz, testet-lelket kimerítő szerepét, meg is fog neki felelni. Valóban örömmel constatálhatjuk, hogy e nehéz szerepét is kitűnően töltötte be, mozdulatai a gépmozdulatoknak hű utánzata volt. Dalai kedvesek, elragadóak voltak, mondhatni, hogy csak most mutatta be hangterjedelmét, mely még a magas régiókban is tiszta esengő. Igen jó volt Sándory Coppeliusza, valamint Mirakelje. Az egész előadás művészi tökélyvel volt előadva, így elismeréssel kell megemlékeznünk az ő szes szereplőkről.

Szept. 17-én nem volt előadás.
Szept. 18-án az elhunyt Erzsébet királyné tiszteletére gyász ünnepélyt rendeztek, mit „Mátyás király” cz. szinmű fejezett be.

Sok reményvel jött ide Sándory társulatával, remélte, hogy az általa nyújtott valóban élvezetes estékért a közönség legalább annyira támogatni fogja, hogy a megélhetése biztosítható. De hát ebbe szomorúan esalatozott, mert oly indokolatlan közönnyel találkozott, hogy nem csak a megélhetés, de a legsilányabb tengődés is kérdésessé vált.

Valóban érthetetlen a közönség részéről ezen indokolatlan közöny már csak azért is, mert ha nem támogat egy oly igyekvő, jó erőkből összeszerzett társulatot mint ez volt, mely megérdemelte volna azt, hogy felkaroltassék, mi fog majd egy gyengébb társulattal történni?

Ezen szini idény is igazolja, hogy ha azt akarjuk, hogy jövőben egy jó szinárulat látogasson el hozzánk, okvetlen meg kell alakítani a szinészet gyámolító egyesületet.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Magán-hirdetések.

Selyem damaszt 75 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabór és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, **Henneberg G. selyemgyárai** (es. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** — Magyar levelezés. Svajczba kétszeres le-
adályeg ragasztandó.

Divat-tudósítás.

A nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozom, hogy a budapesti és bécsi bevásárlási utamból visszatérve, a legújabb és legdivatosabb cikkeket árusítom a legsolidabb árak mellett, egyúttal **női- és leány-képez-kalapok**, valódi párisi minták, **ferfi- és fiu-kalapok**, a Pichler és Ita féle egyedüli raktár, **ferfi fehérneműek**, **gallér és kizelő**, **nyakkendők** és **választékban, női és férfi zsebkendők.** — Továbbá mindenféle **fiu és gyermek posztó**, és **kötött ruhák, öltönyök és köpenyek.** Valódi Jäger-féle áru.

Különös figyelmébe ajánlom **egyedüli valódi karlsbadi cipőraktáramat**, mint elismert legjobb gyártmány, ugyszintén mind e szakmába vágó cikkeket. — Legpontosabb és figyelmes kiszolgálást biztosítva, becses pártfogásért esedezve, vagyok kiváló tisztelettel

REISZ M.

divatruházsa Rimaszombatban.

Hirdetmény.

310098 sz. A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Bayer Jánosné** végrehajtatónak Ifj. **Bellér** András és **Bellér** Balint szentsimonyi lakos végrehajtást szenvedő elleni évi 30 frt elvont haszon élvezet s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. tez. 144 § s következő §§-ai értelmében a r.-szombati kir. törvényszék területén lévő Szent Simony községben fekvő s a szertsimonyi 95 tükönyben A. I. 1-22. sorsz. a. foglalt ^{3/48} részben Kovács Lajos, ^{3/48} részben Kovács László, ^{2/48} részben Kovács Pál, ^{2/48} részben Kovács Miklós, ^{2/48} részben Kovács Agost, ^{6/48} részben Ifj. Bellér András, ^{6/48} részben Bellér Balint és ^{2/48} részben Bayer Jánosné, Varrallyay Julianna tulajdonán felvett ^{1/4} urbéri állományból végrehajtást szenvedettek Ifj. Bellér András és Bellér Balint jutalékára 394 frt kiküldési árban elrendelte, s annak megtartására határnapul **1898. évi okt. hó 19-ik** napjának d. e. 10 óráját Szent Simonyban a bíró házához tűzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok a becsáron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10 % -át vagyis 39 frt 40 krc készpénzben vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni. Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, 1898. évi július hó 31-én.

Vozáry, kir. tsvzéki bíró.

„A Pallas nagy Lexicona“

I-XV. kötet, teljesen új, még használva sem volt, 50 frtért eladó.

Nyomdász tanonczul

egy 13-14 éves, magyarul helyesen írni és jól olvasni tudó fiu felfogadtatik.

Egy füszer- és vegyesáru-

kereskedés Rimaszombat igen élénk forgalmu helyen szabad kézből azonnal eladó.

Felvilágosítás e lap kiadójánál nyerhető.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban a Kossuth-utca 11. sz. a. lakás, mely két utcai és egy udvari szobából, alkovenel, előcsarnok, konyha, kamara, eselédzsoba, pinez, fatartó, padlás és mellékhelyiségekből áll, — azonnal bére vehető. — Tudakozódhatni a tulajdonos **dr. Gaál Gusztávnál** Tornallyán vagy id. **Szlávy Frigyesnél** Rimaszombatban.

Kérje
a *The Continental*
Bodega Company

olaj, hirt spangol és portugál borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb füszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.
Saját fiók: Budapest
csakis: *W. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán, a Genry Casinóval szemben.*

The Premier Cycle Co Ltd.

(Hillman, Herbert és Cooper.) 17-22

Gyárak: **CCVENTRY. EGER. DOOS.**

(Anglia) (Csehország) (b. Nürnberg)

Évi előállítás: 60.000 kerékpár.

Képes árjegyzék: ingyen és bérmentve.

KOHN ALBERT fakeskedő Rimaszombat.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint nagy és igen **előnyös** bevásárlásaim folytán raktáram **túl lett halmozva faanyagokkal** és ennek folytán az eddigi áraitam **jóval olcsóbbra leszállítottam**, miről nálam a tisztelt vevőközönség bármikor **meggyőződhet**.

Egyszersmind a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlom, hogy nálam mindenkor gazdasági gépek, eredeti Gubicz-ekék, kátrány-lemezek, zsaluhsányi eserép és tégla, salgó-tarjáni és ezenter közsenek, tölgyfapallók és kerítéshez való tölgyfa oszlopok és mindennemű mezőgazdasághoz szükséges anyagok **igen jutányos árban részletfizetésre is** kaphatók.

Egyben tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy az 1831-ben alakult és **143 millió o.-m. é. kor.** alaptőke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező

es. kir. szabad. triesti ált. bizt. társ. (Assicurazioni Generali)

gömörmezei főügynökségét bírom, és az előforduló mindennemű **tűzbiztosítást**, épületek-, takarmány- és aratási készletekre, ugyszintén törzsbiztosításokat és egyéb ingóságokat nálam a **legolcsóbb díjtételek** mellett biztosításra elfogadok.

Elfogadok továbbá **életbiztosításokat** minden módozat szerint, valamint **jég- és baleset ellen való biztosításokat a lehető legolcsóbb és legjobb feltételek** mellett.

Magamat a n. é. vevőközönség figyelmébe ajánlván és eddigi szives pártfogásukat megköszönve maradtam

teljes tisztelettel

KOHN ALBERT, fakeskedő

és az Assicurazioni Generali gömörmezei főügynöke.